

LAMAČAN

Číslo 4, september-október 1999, ročník I.

Zdarma

Sponzori:

Tlačiareň KOMPRINT

ŽELEZIARSTVO - Michal Semjan

FUXOgrafik

Slovo k čitateľom

Milí Lamačania,

dnes Vám chceme predstaviť činnosť Komisie koncepcií a stratégie hospodárskeho a územného rozvoja a financií Miestnej zastupiteľstva Bratislava-Lamača. Je zložená z jedenástich členov - štyroch poslancov, zástupcu Lamača v zastupiteľstve hl. mesta SR Bratislavy a šiestich občanov z našej mestskej časti.

K hlavným úlohám komisie patrí finančné zabezpečenie samosprávnych funkcií Lamača a jeho rozvoja, účelne využitie a spravovanie vlastného a zverného majetku v prospech Lamačanov a riešenie problematiky územného rozvoja našej mestskej časti.

Finančné zdroje Lamača na rok 1999 v sume 8,3 milióna Sk boli pôvodne plánované len na zabezpečenie samosprávnych funkcií MČ, nie na investičné a rozvojové programy. Prioritnou úlohou komisie bolo preto hľadať mimorozpočtové zdroje v sume takmer 5 mil. Sk na pokrytie rozbehnutej investičnej akcie z minulého volebného obdobia a to "Kanalizácia Segnáre". Je povzbudzujúce, že finančné prostriedky na dokončenie tejto etapy kanalizácie sa starostovi podarilo získať z fondu rozvoja bývaní hl. mesta SR Bratislava a nemešali sme na tento účel použiť naše vlastné zdroje. To vytvára priaznivé podmienky pre tvorbu rozpočtu Lamača na rok 2000 vrátane plánovaného pokračovania v budovaní kanalizácie v ďalších častiach starého Lamača.

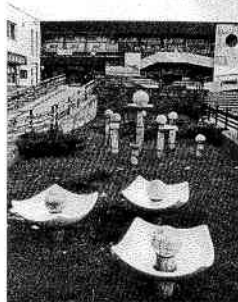
Cieľom komisie je hľadať zdroje na každoročné zvyšovanie vlastných rozpočtových príjmov a tým vytvárať podmienky na realizáciu rozvojových programov Lamača. K tomu môže pomôcť zaradenie Lamača medzi malé mestské časti Bratislavy. Ako nezanebatelný zdroj financí môžu byť v nasledujúcom období príjmy z evidovaných pohľadávok. V spolupráci s miestnym kontrolným sa komisia zaoberala rozšomom, štruktúrou a postupom vymáhania pohľadávok Lamača. Ich vykazovaná hodnota výše 1 mil. Sk nesvedčí o zodpovednom vzťahu občanov a podnikateľských subjektov k svojej mestskej časti. Na základe pripomienok z vyšších samosprávnych orgánov a podnetov členov komisie je predmetom riešenia problematika dane z nehnuteľností, kde sú v Lamači zákonné možnosti na získanie ďalších príjmov na plánované rozvojové programy. Doteraz nevyužitú možnosť získania finančných prostriedkov respektíve ich efektívnejšieho vynakladania v prospech Lamača vidíme v spoločných rozvojových projektoch MČ a miestnych podnikateľských subjektov. Tu je vítaná každá seriózna iniciatíva.

Dôležitým zdrojom financií je vlastný a zverý majetok Lamača vrátane pozemkov. Pri posudzovaní návrhov na jeho ďalšie využitie uprednostňujeme rôzne formy prenájmu pred jednorazovými získaniami formou jeho odprežadia. Na svojich zasadnutiach sa komisia zaoberala obsahom uzatvorených zmlúv o prenájme majetku a ich ekonomickou výhodnosťou pre MČ Lamača. Navrhla úpravy doteraz uzatvorených zmlúv o prenájme majetku tak, aby hodnota prenájmu zodpovedala súčasným cenám a ich predpokladanému vývoju pri súčasnom zohľadnení potrieb občanov Lamača. Súčasťou majetku sú aj miestne kotolne, ktoré si už vyžadujú zásadnú rekonštrukciu. Významnou úlohou v činnosti komisie je preto riešenie problematiky tepelného hospodárstva. Predpokladáme, že v roku 2000 bude potrebné začať s prvou etapou rekonštrukcie tepelného hospodárstva, ktorá je plánovaná v sume vyše 10 miliónov Sk a s organizačno-technickou prípravou ďalšej etapy. V súčasnosti komisia posudzuje projekt racionalizácie tepelného hospodárstva so spoločnosťou DUSPAMA a možnosti jeho finančného krytia zo strany MČ Lamača. Ďalší rozvoj Lamača nie je možný bez schválenia územného plánu našej mestskej časti. Jeho súčasťou musí byť i riešenie lokalít Zeták a Rásochy. Tu sa musí dosiahnuť spoločný postup MČ Lamača, Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy a vlastníkov pozemkov v týchto lokalitách. Pri plnení tejto úlohy ako aj pri realizácii ďalších projektov rozvoja Lamača uvítajú členovia komisie každú dobre mienajúcu iniciatívu spoločobčanov.

Ing. Jaroslav Mrva
predseda komisie

Sme ešte vzorné sídlisko?

Vedľa chodníka pri vchode do areálu základnej školy a zdravotného strediska ste si určite aj vy všimli osamelý panel s nápisom Mestská časť Lamač - vzorné sídlisko. Vybudený text akosi hanblivo svedčí o tom, že táto skutočnosť je iba minulosťou. Stačí urobiť zopár krokov a na hlavnom Malokarpatskom námestí človek neovojak získa dojem, že sa cez neho muselo prehnúť ničivé tornádo. Dokumentuje to vandalizmus - dolámané lavičky povälné v tráve, ich rozbité betónové nosníky, dokalená keramická výzdoba, ktorá mala pôvodne medzi chodníkmi k obchodnomu prostrediu zúšťachť, zúťuhnúť a okrásliť. Mimochodom z celkovej počtu trinásť sú iba tri plastiky zatiaľ nedotknuté. Žalujúco pôsobia aj drevené žardinéry rozhádzané bez ľadu a skládu plné vyschnutej buriny. Akoby to bol priestor nikoho. Pritom patronát nad žardinierami by mohli prijať v rámci záujmovej činnosti žiaci vyšších ročníkov základnej školy. Ozývajú sa na túto výzvu? Suchou burinou žaluje aj 5 menších okrasných betónových kvetináčov na konci Heyrovského ulice.

„Keramické kvety blednú dažďom v poli odpadkov“ Foto: Alexander Šmigun

Okolo Obchodného domu Lamač, ktorý bol kedysi pýchou sídliska, je výstelo ako v zaklätom zámku. Obklopuje ho miestami aj väčšie dvojmetrová burina, ktorú celý rok nemal kto pokosiť. Je to smutná vitzka nesvedomého gazdu, ktorým je firma BVA Invest s. r. o. Zopár krokov ďalej od neďavno dokončeného domu ako z cukru na Bakošovej č. 46 majú jeho obyvatelia výhľad na jednej strane na obytné smetisko, pre ktoré je snád najvýstiežnejšie označenie Sodoma-Gomora, a na druhej na zaburinený pozemok, ktorý by sa dal ideálne využiť na záhradkársku osadu. Viete kľobky naň stoji prístavenie jedného kontajnera na vyvezenie takého nelegálneho smetiska? 5000 Sk! O nie najlepšom vzta-

hu k životnému prostrediu okolo jednotlivých blokov svedčia aj betónové stojiská miedkej panelákmi. Takmer v každom sa považuje veľkorozmerný odpad a znečistuje okolie. Kontajnery, ktoré v nich mali byť umiestnené sú preto na ceste a zaberajú už aj tak naplnené priestory.

Osobitnou kapitolou sú vraky vozidiel na verejných priestranstvách. Snívajú o večnom oživení na vypustených a nepojazdných pneumatikách alebo na klátkoch bez kolies a bez evidenčných značiek. Len na Studenohorskej a Bakošovej ulici je ich päť. Nebude problém zistiť ich majiteľov a keď nie inak, riešiť vec pokutou. Stále existujúca a nenešaná záležitosťou sú psie ekrementsy. Zakopávame o ne na chodníkoch, sú "ozdobou" trávnikov i verejných priestranstiev. O našom vzťahu k čistej svedčia aj malé odpadkové koše. Často sú násilím deformované, vytrhané zo stojanových stĺpkov a poohýbané tak, že sa nedajú použiť. Neziedka si ich niektorí obyvatelia zameňujú za kontajner domového odpadu a prepchávajú taškami s rozličným haraburdím. Aj v tomto prípade platí: Keď chceme mať čisto, mali by sme sa o to trochu pričiniť aj sami. Prikladom sú viacerí obyvatelia Heyrovského, Studenohorskej a Bakošovej ulice, ktorí vybudovali z vlastnej iniciatívy biologické celky charakteru alpínke, niekde kombinovaných so samorastami a vhodné doplnených keramami. Sú ozdobou sídliska od skorej jari, keď začnú kvitnúť prvé kvety až do neskorého jesene. Pripomínajú miniatúrne botanické záhrady. Okoloidúci sa vždy potešia pestrou paletou kvetov, ktoré lákajú aj množstvo hmyzu, a najmä motyle. Ak všetko zosumarizujeme, vzorom sídliskom by mohol byť Lamač aj bez veľkých investícií, keby sme nielen niektorí, ale všetci mali viac úcty k okolitej prírode, k sebe navzájom, k verejnemu poriadku, a teda i k Lamaču, ktorý je našim trvalým domovom.

potesia pestrou paletou kvetov, ktoré lákajú aj množstvo hmyzu, a najmä motyle. Ak všetko zosumarizujeme, vzorom sídliskom by mohol byť Lamač aj bez veľkých investícií, keby sme nielen niektorí, ale všetci mali viac úcty k okolitej prírode, k sebe navzájom, k verejnemu poriadku, a teda i k Lamaču, ktorý je našim trvalým domovom.

Škola volá i do netradičných foriem vyučovania

Pre učiteľov, i keď učia pekných pár rokov, je začiatok školského roka vždy niečím zaujímavým. Ako nám napísala výchovná poradkyňa zo Základnej školy na Malokarpatskom námestí pani Magda Rakietyková, pozorujú ako žiaci vyrástli, ako si oddýchli počas prázdnin a už nie pre nich plniať prácu, aby im všteplili morálne zásady i bohaté vedomosti. Veď pomaly, ale isto vychádzame do tretieho tisícročia, ktoré bude na vzdelanie stále náročnejšie. Technický pokrok kráča zväzťavre dopredu. Všetci si uvedomujeme, že naše deti a žiaci o pár rokov preberú veslo v spoločnosti, a na to treba byť pripravení.

Aj v škole sa žne úroda a bilancujú úspechy a neúspechy. V minulom, teda školskom roku 1998/99 skončilo základná škola v deviatom ročníku 31 žiakov. Všetci boli prijatí na stredné školy, z toho na gymnázia 7, na SOŠ 17 a na SOU 7 žiakov. Osemročnej gymnázii zo 4. ročníka začalo navštevovať 13 žiakov, ktorí prejavili svoj talent a veľmi dobré vedomosti. O to viac zamrknú, že niektorí rodičia pre neúspechy,

alebo pre nevhodné správanie svojho dieťaťa vidia chybu iba v škole, a riešia svoj problém prestupom žiaka do iného zariadenia. Ak nastane naozaj vážny problém, treba ho najskôr riešiť s triednou učiteľkou a reagovať na výzvy zo školy, s výchovným poradcom, prípadne vyhľadať pomoc Obvodnej pedagogicko-psychologickej poradne na Fedkovej ulici / tel. č. 642880909. O dobrej úrovni lamačskej základnej školy svedčí aj netradičný prístup k vyučovaniu. Pre žiakov siedmich ročníkov pripravili pani učiteľka Rakietyková a pani učiteľka hudobnej výchovy Marta Janýšková poznávaciu exkurziu do Trnavy, Dolnej Krupče a Piestan. Po stopkách slávneho skladateľa Ludwiga van Beethovena, Mikuláša Schneidera Trnavského, ale aj Ivana Krasku sa s deťmi na cestu vydali i duchovný otec pán Rudolf Daňo, a tak sa na vlastné oči dozvedeli mnohé i o kultúrnych a cirkevných pamiatkach. Priame pozorovanie a trvalé zážitky sú najlepším dôkazom, že učí sa dá i neklasickou formou, ktorá rozvíja okrem vedomostných schopností i talent a tvorivosť.

LAMAČANIA SVETOVÉHO FORMÁTU

Na ulici, v obchode či vo výťahu paneláku stretávame ľudí, o ktorých si myslíme, že žijú svoj život bežného otca či zamestnanca. Ak ich však bližšie spoznáme, zistíme, že sa od nás odlišujú nielen svojimi skúsenosťami, zážitkami, ale aj záľubami, ktoré prejavujú bežné rozmyšľanie. Dnes Vám predstavujeme univ. prof. MUDr. Alexandru Reháka, DrSc. - popredného odborníka svetového významu. Šaňo, ako ho priatelia familiárne osloviujú je však nielen špecialistom vo svojom fachu, ale aj talentovaným fotografom. Jeho svojej záľube venoval svoj voľný čas na potulkách svetom. Narodil sa 1. 2. 1918 a základnú i strednú školu vyštudoval v Skalici. Vysokoškolské štúdium medicíny ukončil na lekárskej fakulte UK v Bratislave. Po krátkej lekárskej praxi bol povolán na vojenskej služby. Zúčastnil sa v domácom i zahraničnom odboji ako šéfkľekár 2. paradesantnej brigády v Karpatsko-duklianskej operácii a SNP. Po skončení druhej svetovej vojny pôsobil ako asistent na Klinike kožných chorôb v Bratislave. Habilitoval na docenta v roku 1958, od roku 1962 je riadnym profesorom dermatovenerológie a v tom istom roku obhájil na

Karlovej univerzite v Prahe i doktorskú dizertačnú prácu. Je zakladateľom histopatologickej kožných chorôb na Slovensku a jeho vedeckovýskumná činnosť bola zameraná najmä na nádory. Spolu s doc. J. Drgoncom patrí i medzi zakladateľov pediatrickej dermatológie na Slovensku a bol tiež prvým prednostom oddelenia a neskôr kliniky pre detské kožné choroby v Bratislave. Štyri roky pôsobil ako profesor lekárskej fakulty v meste Mosul v Iraku a potom sedem rokov ako profesor konzultant na oddelení pre kožné choroby v Kuvajte s úlohou pripraviť výzvu predmetu na novozískanej fakulte, kde neskôr tento odbor aj prednášal. Posledný rok svojho pobytu v Kuvajte pôsobil ako poradca tamojšieho ministra zdravotníctva. Svoje zahraničné pobyty využil okrem získavania materiálov - najmä z tropickej medicíny - aj na propagovanie našich expertov a úrovne slovenského lekárstva v zahraničí. Jeho životným krédom bolo a zostáva, že profesionálna odbornosť nemá ani ideologický ani politický rozmer, a preto je najlepšou zárukou prosperity jedinca i národa.

Miestny úrad a Miestne zastupiteľstvo Bratislava - Lamač vyhlasuje súťaž „O NAJLEPŠIEHO ŠPORTOVCA A ŠPORTOVÝŇŮ LAMAČA ZA ROK 1999“

- ⊗ v súťaži sa môže zúčastniť každý športovec, ktorý má trvalý alebo prechodný pobyt na území Lamača
- ⊗ súťažný návrh musí obsahovať nacionálne športovca, druh športu, športový klub a meno trénera, stručný popis doterajšej športovej kariéry, fotografiu a dosiahnuté výsledky v roku 1999
- ⊗ návrh môže predložiť osoba, ktorá športovca pozná, tréner, funkcionár klubu alebo aj sám športovec
- ⊗ pravdivosť predkladaných výsledkov za rok 1999 musí byť potvrdená športovým klubom, TJ alebo športovým zväzom, ktorého je športovec členom
- ⊗ vyhlásenie výsledkov sa uskutoční počas osláv príchodu nového milénia 31. 12. 1999
- ⊗ súťažný návrh je potrebné pod heslom súťaže zaslať do 10. 12. 1999 na adresu MÚ BA-Lamač, Heyrovského 2. 841 03 Bratislava ⊗

Telegraficky:

- Mestská polícia hl. mesta SR Bratislavy, vychádzajúca v ústrety handicapovaným občanom s chybami reči a sluchu, ktorí sa takisto môžu ocitnúť v tiesni, avšak pre svoje zdravotné postihnutie nemôžu použiť tlesňovú linku 158, zriadila faxové tiesňové spojenie 5441 8221. V prípade ohrozenia života, zdravia, alebo ak niekomu hrozí škoda na majetku, ako aj v prípadoch, keď je porušovaný verejný poriadok je potrebné, akonáhle sa prihlási operatívny pracovník mestskej polície, stlačiť tlačidlo prepájania na fax.
- Okresný úrad Bratislava IV oznamuje, že sa do hlavnej budovy na Karlovej 2. presťahovali z Lúčieho údolia 59 Odbor všeobecnej vnútornej prevádzky aj Odd. priestupkové a Odbor zdravotníctva. Do útvary hlavného architekta na Náb. generála L. Svobodu sa presťahoval Odbor požiarnej ochrany, Odbor civilnej ochrany obyvateľstva a Odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.
- Pri príležitosti príchodu nového milénia pripravuje MČ Bratislava - Lamač privítanie Nového roka na Malokarpatskom nám. V spolupráci s miestnym podnikateľmi bude pripravený kultúrny program s osobnosťami Lamača, ohňostrojom a občerstvením, takže si na svoje prídu všetci spoľobčia, ktorí budú chcieť tento deň spoločne osláviť v domácom prostredí.

● Územný spolok Slovenského Červeného kríža Bratislava IV v spolupráci s miestnym spolkom a MÚ BA-Lamač zorganizovali 6. októbra bezprípustevný odber krvi v priestoroch na Heyrovského 2. Pod heslom "Darujte krv - darujte lásku" odobrali lekári a zdravotné sestry z Oddelenia hematológie a transfúziologickej nemocnice Ružinov kr. 37 dobrovoľným darcom. Pri tomto podujatí nechýbal ani ďalší lamačský diamantový darca PhDr. Ľuboš Malík z D-P pre dôchodcov Na barine 5.

● K vzácnjej rodinnej udalosti - Brilliantovej svatbe po 65 rokoch manželstva blahoželáme manželom JUDr. Jozafátovi a Márii Kráľovičovej z Heyrovského 11. Ich šťastným dňom bol 4. október a redakcia Lamačana aj napriek skutočnosti, že manželský páár prekročil deväť krížikov, praje ešte veľa krásnych spoločných okamžikov.

● K okrúhlym 80. narodeninám želáme mnoho zdravia a životného optimizmu i lamačskému seniorovi Vojtechovi Smutnému zo Studenohorskej 44.

Pastoračné centrum pre mladých už v roku 2000

Rímsko-katolícky farský úrad Bratislava - Lamač začal v spolupráci s Arcibiskupským úradom v Trnave v októbri 1998 stavať nové farské pastoračné centrum. Oficiálny názov stavby znie "Rímsko-katolícky farský úrad a pastoračné centrum Bratislava - Lamač". Jeho projektantom je Lamačan Ing. arch Juraj Kertl Kolačdúcia sa plánuje v lete roku 2000. Ako sa píše v Základnej listine prečítanej a posvätenej pri posviacke jeho základov v decembri roku 1998, bude slúžiť náboženstvom a duchovnému životu našej obce, ale ako pre naše noviny povedal duchovný otec projektu, pán farár Rudolf

Daňo, aj pre verejnú podujatia ako sú napríklad prednášky, administratívne cirkevného života, pastorační veniáči a všetkých. Ⓛo úprimne hľadáji Boha.

Novosťavba je zameraná na to, aby pomohla mladým i starým, veriacim i tým, Ⓛo vieru v Boha ešte len hľadáji. Bude slúžiť nielen ako byt pre kňaza, správcu farnosti, pre administratívu cirkevného života, archívovanie, prípravu ku sviatiam, ale aj pre katechézy farníkov, pre činnosť knižnice, pre konanie prednášok a stretnutí veriacich, knižných kolektív a duchovných cvičení pre farníkov, pre prácu s dospelými, mládežou i deťmi, pre rozvoj šírenia Evanjelia v Lamači. Je to naozaj budova, ktorá svojím poslaním obohatí celý Lamač i jeho blízké a vzdialené okolie.

